

TADEUSZ MROCZEK

ur. 1929; Janów Podlaski



Miejsce i czas wydarzeń	Janów Podlaski, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", życie codzienne, walki o Janów Podlaski, żołnierze węgierscy

Wdzięczność żołnierza węgierskiego

Razem z nami była sąsiadka, która w naszej piwnicy, w schronie przy domu, gdzie chowaliśmy się, jak był jakiś ostrzał, miała swoje rzeczy. Ojciec po jakimś jednym-dwóch dniach mówi: „No to co? Pójdę, zobaczę, co w domu się dzieje.” Okazuje się, że jak wszedł na podwórko, zobaczył: nic nie ma, cisza, spokój. Wszedł z powrotem, ale w każdym razie już było wiadomo, że do domu swobodnie można sobie pójść i nic tam nie broni dościa. I kiedy ta sąsiadka nasza przypomniała sobie, że potrzebuje wziąć z piwnicy swoją rzecz, no to ojciec mówi: „Dobrze, no to niech Pani idzie.” I dał jej klucz i ona poszła. A żeby wejść na podwórko, no to była furtka zamknięta na jeden klucz. Miała klucz od furtki, otworzyła furtkę, weszła na podwórko. Żeby wejść do piwnicy, to trzeba było otworzyć drzwi kluczem. Miała klucz od tego, jedne drzwi, po schodkach się schodziło niżej, tam były drugie drzwi, chyba nie na klucz, tylko na drut tam zakręcone. No i ona weszła na podwórko, otwiera drzwi do piwnicy, a w tym momencie zjawia się żołnierz węgierski: „A co ty tu robisz?!” No więc ona mówi: „No co robię, idę po swoją rzecz.” „Tak? Na pewno? A ty nie przysłaś tu kraść?” Ona mówi: „No jak to kraść, mam klucz, dał mi gospodarz klucz.” „Tak? Dał ci klucz?” Wszedł z nią razem do tej piwnicy: „I co masz wziąć?” „No to i to.” „No to bierz.” Wzięła, wyszła, zakręcił drutem te drzwi drugie, zamknął pierwsze drzwi w piwnicy, wyszła na ulicę, zamknął furtkę, oddał jej klucze i mówi: „Pamiętaj, jeżeliby się okazało, że nieprawdę mówiłaś, to ja ciebie znajdę” – postraszył ją jeszcze. Z wdzięczności tak się zachował tenże żołnierz węgierski.

Data i miejsce nagrania	2019-04-17, Lublin
Rozmawiał/a	Agnieszka Piasecka
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"